

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Dato: 03.03.2023
Vår referanse: 22/23449-2
Deres referanse: 22/7109-3
Saksbehandler: Jan Henrik Danielsen

Offentlig høring av forslag til skjerpede miljøkrav i offentlige anskaffelser

Viser til høringsnotat av 8.12.2022. Dette er et hørings svar fra Offentlig fellesinnkjøp på Agder (OFA), som består av alle kommunene i Agder og Agder fylkeskommune. Lindesnes kommune og Kristiansand kommune sender egne hørings svar.

Overordnede spørsmål:

(Spørsmål 1)

Vi mener forslag 2 er best egnet til å fremme klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser ut fra et kost-nytte perspektiv? Det gir oppdragsgiver størst grad av skjønn til å vurdere hva som er det mest hensiktsmessige i hver enkelt anskaffelse.

Vi tenker at det i utgangspunktet kan være en ulempe at loven blir for omfattende, og samtidig at en kan risikere lovbrudd ved feil anvendelse av disse. Da vil det kunne være mer hensiktsmessig med at det vises til metoder og verktøy, som er standardiserte.

Vedr. forslag 1:

(Spørsmål 4)

Vi mener at det bør fremgå et unntak for helt spesielle tilfeller. I hovedsak for å fange opp forhold i små og mellomstore kommuner, dette kan f.eks. være hvor krav til elektriske kjøretøy i helsevesenet vil være nærmest umulig på grunn av eksisterende infrastruktur ikke er god nok. Det vil i slike tilfeller ikke være hensiktsmessig å oppstille et krav om å dokumentere at «uforholdsmessige kostnader».

(Spørsmål 5 og 8)

Uforholdsmessige kostnader er et begrep som bør presiseres nærmere. Det er sannsynlig at denne type unntaksbestemmelse vil kunne være lett å anvende for unngå miljøkrav som i noen tilfeller kan vanskeliggjøre og fordyre anskaffelsen.

En annen avgrensning kunne vært å stille et krav om at det skal være en vesentlig sammenheng mellom kravet som stilles og gjennomføringsevnen og effekten som oppnås. Eksempelvis hvis effekten av et miljøkrav er veldig lav, mens konsekvensen for anskaffelsen er stor, så bør dette tale for at det oppstilles et unntak fra «30%-vektingen». Med andre ord så må det kunne dokumenteres en «miljøeffekt» for å unngå rene symbolske miljøkrav, som f.eks. sortering av engangsbestikk hos et tjenesteleverandør (eks. konsulentselskap). Et tenkt eksempel på dette kunne vært en konkurranse hvor det er krav om kjøretøy med nullutslipp, og så skal det stilles evt. andre ytterligere miljøkrav som ikke kan anses som vesentlige for anskaffelsen.

Besøksadresse:
Tordenskjolds gate 65, 4614
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal

Telefon:
+47 38 05 00 00

E-post:
postmottak@agderfk.no

Org.nr.:
921 707 134

Nettsted:
www.agderfk.no

(Spørsmål 7)

I tråd med det som fremgår ovenfor så mener vi at det ikke er hensiktsmessig at bestemmelsen stenger for å velge tilbud utelukkende på pris eller kostnad, og viser til at i noen tilfeller vil et miljøkrav ikke kunne ha en tilstrekkelig dokumentert effekt. Likevel bør denne terskelen for å kunne velge på pris eller kostnad være høy og oppdragsgiver må kunne dokumentere dette med sin vurdering.

Vedr. forslag 2:

(Spørsmål 9 – 11)

Her mener vi at forholdet mellom § 7-9 og § 18-1 må avklares i større grad og presiseres. Det skjønnset som oppdragsgiver gis i § 7-9, vil fort kunne bli av mindre betydning sett hen mot kravet i § 18-1. Slik at hvis en likevel må vekte miljøhensyn, kan det gi et incentiv til å ikke sette krav i andre trinn av prosessen.

Selve begrepet «ikke uvesentlig miljøbelastning» bør presiseres, evt. vurderes erstattet av et annet begrep. Det bør også tas med at det er mulig med en dokumentert effekt, jf. det som står over vedr. forslag 1. Eks. vil bygging av vei kunne være en «ikke uvesentlig miljøbelastning», samtidig som det ikke er mulig å stille krav med dokumentert miljøeffekt. Eks. er det ikke hensiktsmessig at en entreprenør skal vinne konkurransen fordi han har med en elektrisk traktor i tilbudet, selv om det traktoren skal gjøre er en svært liten del evt. ubetydelig del av entreprisen.

Vektingsregelen kan gjelde alle del III-anskaffelser, men det bør være et krav om dokumentert miljøeffekt.

Videre kan det vurderes å oppsette et krav om at oppdragsgiver skal vurdere, og dokumentere, om behov kan dekkes med alternativer til nyanskaffelser. Oppdragsgiver bør vurdere hvorvidt det er helt nødvendig med et nytt innkjøp og hvorvidt behovet kan dekkes av ombruk, reparasjon og/eller samarbeid med andre med like behov.

Se ellers det som står ovenfor under forslag 1.

Vedr. forslag 3:

(Spørsmål 12 – 14)

Denne bestemmelsen fremstår som en slags kombinasjon av de to første forslagene og vi vil vise til det vi har skrevet ovenfor om begrepet miljøbelastningen og vektning. Svakheten ved dette forslaget er et det kun settes fokus på miljøkrav ved ytelsen og som tildelingskriterium, noe som utelukker de andre trinnene i prosessen.

Miljøkravene som settets må være gjennomføre med en dokumentert effekt hvor en oppnår det intensjonen med kravet og dermed unngår rene symbolske miljøkrav som ikke gjør ytelsen mer miljøvennlig. Når eksempelvis en tjeneste blir dyrere pga. miljøkrav, eks. elektrisk lastebil, må det være en klar sammenheng med effekt sett hen mot økonomiske hensyn.

Skal det være noen tyngde bak kravet bør forslaget gjelde alle anskaffelser, men da med en avgrensning mot dokumentert miljøeffekt, jf. det står ovenfor.

Øvrige spørsmål

Når det gjelder hvilke estimerte kostnader vil de ulike forslagene kunne få, så dette selvsagt vanskelig å si noe konkret om. Det vi kan si er at når det gjelder krav om nullutslipp på kjøretøy, så stiller dette store krav til infrastruktur, som pr. dags dato i liten grad er til stede.

Med hilsen

Jan Henrik Danielsen
Juridisk rådgiver

Sturle Hamre
Avdelingsleder

Brevet er godkjent elektronisk.

